

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420203228
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6420203228.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu Ph.D. a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci navrhovateľky H. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., toho času bytom W. K. XXX/XX (ďalej v texte aj len „matka“), proti druhému manželovi K. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., toho času E. B. a E. B. X. X., W. X (ďalej v texte aj len „otec“), o návrhu na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom T., K., nar. XX.XX.XXXX, H., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX, všetky bytom u matky, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny X. P., o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, č.k. 5P/46/2020-65 zo dňa 07.12.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III., IV. a VI. **z r u š u j e** a vec mu v tomto rozsahu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd rozviedol manželstvo navrhovateľky a druhého manžela (prvý výrok), na čas po rozvode zveril maloleté deti do starostlivosti matky, ktorá je oprávnená ich zastupovať a spravovať ich majetok (druhý výrok), otcovi uložil povinnosť prispievať mesačne na výživu maloletého K. sumou 50 EUR, maloletého H. sumou 40 EUR a maloletého G. sumou 35 EUR vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva (tretí výrok), vo zvyšku ohľadom určenia výšky výživného návrh matky zamietol (štvrtý výrok), styk otca s maloletými deťmi neupravil (piaty výrok) a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (šiesty výrok).

1.1 Z jeho dôvodov vyplýva, že účastníci uzatvárali manželstvo XX.XX.XXXX v W., je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu W. vo zväzku X ročník XXXX na strane XX pod poradovým číslom X., a to zo vzájomnej lásky a citovej náklonnosti. Postupne vznikali nezhody a nedorozumenia vo vzájomnom správaní sa manželov, navrhovateľka vyčítala manželovi a on to potvrdil, že si ju nevážil, opakovane ju urážal, neoceňoval jej starostlivosť o tri maloleté deti z manželstva a domácnosť a napádal ju psychicky i fyzicky. Potom, čo na ňu začal aj žiarliť, keď nastúpila do zamestnania v L. B. T. v W., sa problémy vyhrotili; navyše, v súčasnosti je manžel štvrtýkrát vo výkone trestu odňatia slobody.

1.2 Vychádzajúc z ustanovení §22, §23 ods. 1,2,3, §18, §19 ods. 1, §24 ods. 1, §23, §62, §75 ods. 1, §76 ods.1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine okresný súd konštatoval, že manželstvo účastníkov neplní žiadnu zo svojich funkcií, je trvalo a vážne rozvrátené. Maloleté deti na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorú zabezpečuje sama i v súčasnosti a voči ktorej nevzniesol výhrady ani kolízny opatrovník ani otec.

1.3 Pri rozhodovaní o výške výživného súd prvej inštancie vychádzal z návrhu matky, ktorá žiadala priznať výživné 150 EUR na maloletého K., 140 EUR na maloletého H. a 120 EUR na maloletého G.. Konštatoval, že maloletý K. je žiakom deviataho ročníka základnej školy, venuje sa futbalu a matka mu musí kupovať každé 2 mesiace kopačky za 49 EUR. Maloletý H. je žiakom piateho ročníka základnej školy a maloletý G. je žiakom tretieho ročníka základnej školy, navštevuje školský klub, kde je potrebné platiť polročne 30 EUR. Matka deťom platí bežné výdavky na stravu, hygienu a ošatenie. Je zamestnaná

ako upratovačka v L. B. T. v W., kde dosahuje priemerný čistý príjem vo výške 714,64 EUR, z ktorého jej zrážajú exekúcie okolo 80 EUR mesačne. S deťmi býva v prenajatom byte, mesačne platí nájomné vo výške 250 EUR, za elektrinu 100 EUR, pôžičku 60 EUR (so splatnosťou v mesiaci december 2020), za televízor a internet 26 EUR, v práci si sporí s kolegami po 20 EUR mesačne, ktoré každý mesiac vyplatia niektorému kolegovi - matke bola vyplatená v mesiaci september 2020 suma 220 EUR, ktoré použila na nákup vecí pre deti do školy. Z práce zo sociálneho fondu si zobrala pôžičku vo výške 500 EUR na nákup dreva, ktorú spláca po 50 EUR mesačne.

1.4 Otec je od 01.07.2020 vo výkone trestu odňatia slobody, kde je pracovne zaradený od 22.07.2020; z rozúčtovania pracovnej odmeny okresný súd zistil, že v mesiaci august 2020 dosiahol hrubú pracovnú odmenu vo výške 177,46 EUR, čistú mzdu vo výške 155,48, uvádzané cudzie pohľadávky vo výške 12,44 EUR, zrážky na výkon trestu odňatia slobody 69,96 EUR; v mesiaci september 2020 dosiahol hrubú pracovnú odmenu vo výške 200,90 EUR, čistú mzdu vo výške 176,02 EUR, uvádzané cudzie pohľadávky vo výške 14,08 EUR a zrážky na výkon trestu odňatia slobody 79,20 EUR. Pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody bol podľa potvrdenia sociálnej poisťovne otec zamestnaný v spoločnosti Y. XX, U. na základe dohody o pracovnej činnosti. Z predložených mzdových listov vyplynul príjem otca v období od januára 2020 do júna 2020 vo výškach 92,30 EUR, 75 EUR, 23,10 EUR, 75 EUR, 86,55 EUR, 17,32 EUR. Keďže otec žil pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody v spoločnej domácnosti s matkou a s deťmi, matka má vedomosť, že otec síce pracoval pre uvedenú spoločnosť, ale mesačne tam zarobil okolo 1.200-1.500 EUR, pretože táto spoločnosť patrila jeho kamarátovi a otec mal exekúcie. Aj z písomného vyjadrenia otca vyplýva, že do práce chodil vždy a staral sa o rodinu, ako vedel, privyrábal si aj na fuškách. Otec maloletých detí si svoju aktuálnu situáciu - výkon trestu odňatia slobody - spôsobil sám svojim nezodpovedným správaním. To, že je vo výkone trestu a nedosahuje príjem, aký by mohol, nemôže byť v plnom rozsahu na ťarchu maloletých detí. Preto po zvážení všetkých skutočností prioritne s poukazom na záujem maloletých detí určil okresný súd výšku výživného 50 EUR, 40 EUR a 35 EUR s tým, že vzhľadom na to, že matka žiadala priznať výživné vo výške 150 EUR, 140 EUR a 120 EUR, v prevyšujúcej časti je návrh zamietol.

1.5 Styk otca s maloletými deťmi aktuálne neupravil, pretože o úpravu styku nežiadala matka ani otec vzhľadom na to, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody; s deťmi je však v kontakte prostredníctvom skypu.

1.6 O trovách konania rozhodol okresný súd podľa §52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka do tretieho a štvrtého výroku z dôvodov §365 ods. 1 písm. a),b),d),f),g),h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“) a §62 ods.1 C.m.p.. Navrhla rozsudok okresného súdu v uvedených výrokoch zmeniť a jej návrhu na určenie výživného v plnom rozsahu na všetky tri deti vyhovieť. Nesúhlasila s výškou určeného výživného, stanoveného na XX-ročného K. vo výške 50 EUR, na XX G.. H. 40 EUR a na X ročného. G. 35 EUR; takto určené výživné je v rozpore so záujmom maloletých detí, keďže nepokryje ani len nevyhnutné potreby a oprávnené výdavky, ktoré dosahujú sumu nepomerne vyššiu, ako je súdom prvej inštancie určená suma výživného. Poukázala na to, že maloletý K. má výdavky na športové a voľnočasové aktivity, hrá futbal; stanovené výživné nepokryje ani jeho ďalšie potreby, ako sú výdavky na oblečenie, hygienické potreby, alikvótnu časť nájomného vo výške 1/4 zo sumy nájmu, ktorú platí vo výške 250 EUR, či alikvótnu časť výdavkov na elektrinu, ktorú platí vo výške 100 EUR mesačne, výdavky na zošity a iné školské potreby, poplatky za odpad a miestnej dane, výdavky na lieky a vitamíny v prípade choroby.

2.1 Dôvod na určenie výživného v tak nízkom rozsahu, ako to urobil okresný súd, keď stanovil výživné málo presahujúce sumu minimálneho výživného v zmysle §62 ods. 3 Zákona o rodine, neexistoval. Poukázala na rozhodnutia krajských súdov SR v Prešove sp.zn. 13CoP/4/2014 zo dňa 03.04.2014, v Banskej Bystrici sp.zn. 13CoP/26/2018 zo dňa 25.09.2018, v Žiline sp.zn. 10Cop/77/2016 zo dňa 29.12.2016, v Trenčíne sp.zn. 19CoP/19/2017 zo dňa 18.05.2017. V danom prípade bolo potrebné aplikovať ustanovenie §75 ods. 1 Zákona o rodine, keďže je zrejmé, že otec si nepodmienečný trest odňatia slobody privodil sám spáchaním úmyselného trestného činu v súvislosti s použitím princípu potenciality príjmov, ktorý je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného, to je dieťaťa a umožňuje súdu hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Okolnosťou, pre ktorú súd vychádza z princípu potenciality, je podľa záverov aplikačnej praxe aj výkon trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, keď vychádza z toho, že výkon

trestu odňatia slobody z dôvodu spáchania úmyselného trestného činu by nemalo byť pre páchatelja výhodou, a preto pri kvalifikácii treba vychádzať z možných zárobkov povinného.

2.2 Poukázala na závery rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 236/2018 zo dňa 20.02.2019, v ktorom Najvyšší súd okrem iného konštatoval, že pokiaľ sa rodič svojim zavineným konaním, pre ktoré mu bol uložený trest odňatia slobody, zbavil objektívnej možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému, nie je možné túto skutočnosť pričítať na ťarchu oprávneného.

2.3 Okresný súd síce ustanovenie §75 ods. 1 Zákona o rodine citoval, ale na danú vec neaplikoval. Okresný súd by mal skúmať, na akej pracovnej pozícii otec v minulosti pred nástupom do výkonu trestu pracoval a následne po takto vykonanom skúmaní mal pri stanovení výšky vyživovacej povinnosti vychádzať z potenciálneho príjmu na takýchto pozíciách, teda z príjmov, ktoré by na týchto pracovných pozíciách mohol dosahovať, ak by svojim vlastným zavineným konaním nezapríčinil to, že v dôsledku uloženia mu nepodmienečného trestu odňatia slobody bol vylúčený z účasti na trhu práce. Pokiaľ by sa súdu prvej inštancie nepodarilo zistiť presné, resp. aspoň približné zárobkové rozmedzie, dosahované obvykle na tých pracovných pozíciách, ktoré otec zastával, mohol súd prvej inštancie vychádzať z premisy, že otcova mzda na takejto pozícii by celkom isto dosahovala minimálne úroveň zákonom ustanovenej mesačnej minimálnej mzdy, ktorá bola v čase vydania napadnutého rozsudku vo výške 580 EUR mesačne a vychádzajúc z tejto alternatívnej úvahy mal dospieť k záveru, že je v potenciálnych možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletých detí v sumách matkou požadovaných.

2.4 Poukázala aj na čl. 32 ods. 4 veta prvá Listiny základných práv a slobôd a na Nález Ústavného súdu Českej republiky zo 06.02.2008 sp.zn. IV. US 1181/07.

2.5 Okresný súd v odvolaní napadnutých výrokoch prenáša takmer celé bremeno plnenia si zákonnej vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom na matku, ktorá okrem zabezpečovania každodennej osobnej starostlivosti o deti je nútená zadlžovať sa, aby dokázala zabezpečiť pre deti aspoň nevyhnutné potreby pri čom na druhej strane otca od zákonnej povinnosti značnej miere oslobodzuje tým, že ho zaviazal výživným iba v symbolickej výške. Takýmto spôsobom by sa povinný rodič spáchaním úmyselného trestného činu s následným uložením trestu odňatia slobody po právoplatnom odsúdení mohol takmer úplne zbaviť svojej zákonnej vyživovacej povinnosti voči svojim maloletým deťom. Postoj otca k plneniu si svojich rodičovských povinností je nutné vyhodnotiť ako laxný, keďže otec nevyvíja maximálnu snahu, čo nemôže byť v žiadnom prípade na ujmu maloletých detí.

2.6 Okresný súd sa neriadil dôsledne dikciou ustanovenia §62 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Uvedené je možné nepriamo vyvodiť z bodu 19 rozsudku, kde okresný súd konštatoval príjem otca a jeho výdavky, dosiahnuté vo výkone trestu odňatia slobody. V tomto kontexte vidí matka rezervy aj v mzde, poberanej otcom vo výkone trestu, z ktorej by otec mohol hradiť výživné na deti vo vyššej sume ako 125 EUR spolu na tri maloleté deti, hoci by to bolo na úkor neuspokojenia niektorých alebo aj všetkých jeho vlastných potrieb.

2.7 Matka namietla postup súdu prvej inštancie, ktorý si nezabezpečil lustráciu mzdy otca vo výkone trestu za mesiace nasledujúce po mesiaci september 2020, hoci rozsudok bol vydaný 07.12.2020, pričom súd nemal zabezpečené informácie o príjme otca za mesiac október a november 2020. Pokiaľ okresný súd vychádzal len zo zistenej mzdy otca za mesiac august a september 2020, vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci.

2.8 Navyše, napadnutý rozsudok trpí vadou nedostatku riadneho odôvodnenia, je aj zmätočný, z odôvodnenia nie je zrejmé, na základe akých úvah rozhodol. Výlučne vlastnou dedukciou bola matka nútená domýšľať si konkrétne dôvody, pre ktoré pravdepodobne okresný súd rozhodol tak, ako rozhodol a aké konkrétne skutočnosti pravdepodobne okresný súd pri svojom rozhodovaní zohľadnil v prospech či neprospech toho-ktorého účastníka konania. Vôbec nie je zrejmé, po zvážení akých skutočností okresný súd rozhodol o stanovení výšky výživného sumou 50 EUR, 40 EUR a 35 EUR na tri maloleté deti. Absenciou argumentačného vysporiadania sa súdom prvej inštancie s konkrétnymi dôvodmi, pre ktoré nebolo možné návrhu matky vyhovieť v celom rozsahu a zaviazat' otca vyživovacou povinnosťou k maloletým deťom v ňou navrhovanej výške mesačne, vníma matka ako závažný nedostatok rozhodnutia a zásah do jej procesných práv, intenzita ktorého zakladá až porušenie jej práva na spravodlivý súdny proces.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky nesúhlasil s jej odvolaním, čo sa týka výživného. Momentálne je vo výkone trestu odňatia slobody, za čo môže čiastočne aj ona. Nevie, odkiaľ berie čísla o jeho príjme, nehľadiac na to, že on pre svoje deti urobí všetko. Po výkone trestu bude z neho bezdomovec, ktorý si

bude musieť nájsť prácu a bývanie a zaradiť sa do spoločnosti, čo nebude jednoduché. Bude musieť splatiť dlh sociálnej poisťovni, čo teraz dopláca na výživné. Pre to nesúhlasí momentálne s vyšším výživným. Bude si musieť zadovážiť základné potreby, pretože všetko ostalo deťom a manželke. On by sa nerád dostal zase do problémov kvôli výživnému.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky odvolaciu súdu navrhol po preštudovaní relevantných dôkazov určiť výšku vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom primerane k ich veku a potrebám, ako aj s prihliadnutím na možnosti a schopnosti otca.

5. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca poukázala na to, že otec je vo väzení svojím pričinením už štvrtý krát. Predtým pracoval u svojho kamaráta Y. X. len na dohodu z dôvodu exekúcií, ktoré si tiež zapríčinil sám. Deti sú vo veku, keď potrebujú žiť zdravý a normálny život, školné, družina, oblečenie, školské potreby, ovocie, zelenina, to sú veci pre zdravý a normálny vývoj. Deti nemôžu za skutky svojho otca, ktorý je zdravý človek, má zlaté šikovné ruky a zarobí pekné peniaze.

6. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu ustanovenia §65 a §66 C.m.p. bez nariadenia pojednávania podľa §385 C.s.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu vo výrokoch III., IV. a VI. zrušil a vrátil okresnému súdu v zmysle §389 ods. 1 písm. c) C.s.p. a §391 C.s.p. z nasledovných dôvodov:

7. Podľa §389 ods.1 písm. c) C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

7.1 Podľa §391 ods.1 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

8. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené a maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, s čím súhlasil otec aj kolízny opatrovník. Pri určovaní výživného pre maloleté deti okresný súd vychádzal zo skutočnosti, že otec sa v čase rozhodovania okresného súdu nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, kde je pracovne zaradený a matka je zamestnaná ako upratovačka; o deti sa stará sama a sama ich aj finančne zabezpečuje zo svojho príjmu a z pôžičky od zamestnávateľa. Maloleté deti sú vo veku XX, XX a X rokov, sú zdravé, majú primerané záujmy svojmu veku; najstarší K. hrá futbal, najmladší okrem základnej školy navštevuje aj školský klub.

9. Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku, ako aj celého spisového materiálu krajský súd dospel k záveru, že odvolanie matky je v každom bode dôvodné; odvolací súd vzhľadom na odvolanie matky a vzhľadom na to, že v prejednávanej veci ide o opatrovnícke konanie nad maloletými deťmi, posudzované v zmysle Zákona o rodine a Civilného mimosporového poriadku, preskúmal okrem napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie aj celé jeho predchádzajúce konanie; súd prvej inštancie dospel v časti konania o úprave výživného k nesprávnym skutkovým zisteniam, na ktoré neaplikoval všetky správne ustanovenia právneho predpisu a nesprávne právne vec posúdil.

10. Vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom upravuje Zákon o rodine v ustanoveniach §62 až §65 a §75 až §78. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov; dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona; pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará; ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov; pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10.1 Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného; súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní. Pri určení výživného

prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

10.2 Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

10.3 Právo na výživné sa nepremlčuje; možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Súd prvej inštancie sa neriadil dôsledne vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami, preto krajský súd jeho rozhodnutie v časti určenia výživného bol nútený zrušiť a vrátiť mu v tomto rozsahu rozsudok na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vzhľadom na nesprávne právne posúdenie prvoinštančný súd neskúmal potrebu určenia výživného pre maloleté deti podľa ich potrieb s prihliadnutím na okolnosť, že ich otec sa vlastným pričinením pripravil o možnosť dosahovať príjem podľa vlastných schopností a možností.

11.1 Matka správne poukázala vo svojom odvolaní na potrebu použitia ustanovení §62 ods.5 a §75 ods.1 Zákona o rodine pri rozhodovaní o výživnom pre maloleté deti v prejednávanej veci, a to od doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu o rozvode manželstva ich rodičov. Právna úprava v takomto prípade ukladá súdu povinnosť rozhodnúť aj o dlžnom výživnom za obdobie do rozhodnutia súdu o výživnom a spôsobe jeho zaplatenia (naraz alebo v splátkach).

12. Okresný súd po vrátení veci sa vysporiada s odvolacími námietkami matky, vykoná dokazovanie v naznačenom smere, zistí, či otec neukončil výkon trestu odňatia slobody, nanovo preskúma príjmy a výdavky matky a aj otca, ako aj výdavky maloletých detí za potrebné obdobie, a opätovne rozhodne o výživnom; dôsledne sa bude riadiť Zákonom o rodine aj procesnými predpismi (výživné je potrebné platiť na mesiac vopred - §76 ods.1 ZR) a v potrebnom rozsahu vypočíta aj zročné (dlžné) výživné, ak vzniklo.

13. Krajský súd zrušil a vrátil aj šiesty výrok rozsudku okresného súdu o trovách konania ako výrok súvisiaci (§379 písm. a) C.s.p.).

14. O trovách odvolacieho konania krajský súd nerozhodoval, keďže pretože nebol podaný návrh ani jedným z účastníkov na priznanie náhrady trov odvolacieho konania (§57 C.m.p.).

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).